

Het niet verlenen van bijstand aan een persoon in gevaar

Bijstand aan een persoon in gevaar is een verplichting die aan iedere burger wordt opgelegd, en des te meer aan gezondheidswerkers wier onthouding of weigering van bijstand door de magistraten strenger zal worden beoordeeld.

In de praktijk zal de rechter de door de beroepsbeoefenaar genomen maatregelen concreet beoordelen door deze te vergelijken met maatregelen die redelijkerwijs kunnen worden verwacht van een beroepsbeoefenaar met dezelfde opleiding en ervaring die met dezelfde situatie zou zijn geconfronteerd.

Voor iedere natuurlijke of rechtspersoon, en dus ook voor een ziekenhuis voorziet artikel 422 bis van het strafwetboek in een gevangenisstraf voor eenieder die nalaat hulp te verlenen aan een persoon die aan een ernstig gevaar is blootgesteld.

4 voorwaarden om te worden veroordeeld

Om vervolgd en eventueel veroordeeld kunnen worden wegens het niet verlenen van bijstand aan een persoon in gevaar, moet aan vier cumulatieve voorwaarden zijn voldaan:

1. een situatie van ernstig en dreigend gevaar voor de patiënt,
2. onthouding of weigering van actieve hulp of het niet verwittigen van de hulpdiensten.

De aangeklaagde zorgverlener kan zich verdedigen door te stellen dat hij heeft gehandeld in overeenstemming met zijn persoonlijke beoordeling van het gevaar, zelfs indien deze beoordeling achteraf onjuist blijkt.

3. op de hoogte zijn van de precare situatie EN geen bereidwilligheid tonen,
4. geen ernstig gevaar voor zichzelf of anderen.

Niet-assistentie aan een persoon in gevaar en weigering van patiëntenzorg

Artikel 8 van de Patiëntenrechtenwet staat de patiënt toe al dan niet met volledige kennis van zaken in te stemmen met elke ingreep die hem door een beroepsbeoefenaar wordt voorgesteld. Het artikel voorziet niet in uitzonderingen op levensreddende interventies. Het is uiteraard de taak van de behandelaar om de patiënt goed te informeren over de gevolgen van zijn weigering en zich er van te vergewissen dat de patiënt de hem verstrekte

informatie goed begrijpt om van zijn verantwoordelijkheid te worden ontheven. In dit geval is het belangrijk om de informatie van de patiënt over de risico's en gevolgen van het weigeren van zorg te bewaren.

Het niet verlenen van bijstand aan een persoon in gevaar en de dreiging van zelfmoord van de patiënt

Een beoefenaar die niet reageert op een patiënt die zelfmoord dreigt te plegen, kan worden veroordeeld. Om zichzelf te beschermen moet het risico van handelen worden beoordeeld, afhankelijk van de omstandigheden die specifiek zijn voor de patiënt. Het valt niet te ontkennen dat de beoordeling van het suïcidale risico zelfs voor ervaren beoefenaars delicaat is en de symptomen misleidend kunnen zijn. De beoefenaar moet daarom waakzaam zijn.

Hoe zichzelf beschermen?

- Voldoende informatie verzamelen om de werkelijke situatie van de patiënt te kunnen beoordelen.
- Bij twijfel, steeds naar de patiënt toegaan.
- Indien nodig, een beroep doen op de nodige hulp en de doeltreffendheid van de follow-up waarborgen door de nodige zorg te verlenen tijdens het wachten.
- De omstandigheden van het incident zorgvuldig noteren in zijn dossier, samen met de genomen maatregelen of een consultatieverslag opmaken dat overgemaakt wordt aan de patiënt.

Ontdek het volledige artikel op www.amma.be/nl/niet-verlenen-van-bijstand